

מסורת הש"ס

א) [ז"ל והמנון, ג] זכאים 15, א) [פי' תוס' זכאים 15, ד"ה השפור, ד] [ז"ל רבה], ס) [ז"ל רבה וכו"א בתוס' זכאים 15, ד"ה השפור], ו) [יבמות 16, יט"ג], ז) [זכאים 15, ח] [בערין] ערך דד' ה' א"י רב עוקבא וכן נוסח שאלתום ס"י קל' אכן בתוס' פסחים מ: ד"ה האלפס העמיקו מר עוקבא אצל בתוס' שבת מב: ד"ה אכל העמיקו רב עקיבא, ט) [יורקא 1, י] [שם], ס) דגל, רש"א, ז) [פסחים לד: זכאים 15, ח] [חולין קיא: 1, ז] [וש"פ תוס' זכאים 15: ד"ה לא],

תורה אור השלם

- יגיד עליו רעו מנקה אף על עוליה:

איוב לו לג

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה גבי דקדים ז"ל קודם ד"ה מנעילן:

לעני רש"י

^{טורטרייש"ש} [טריטרייש"ש], מחלה.

מוסף רש"י

בת יומא. שצישל זה עוזד כוכבים היום, שצישל זה עוזד כוכבים היום, דלא נפגם (קעיר סו: ופסחים 104), והאסכלא. גרדיל ולינן עליו זלי (ובחים 18), כל יום ויום נעשה גיעול לחבירו. מתוך שהשלמים מנייין כגזל אין בלוע שלה נעשה נותר, שהי ומן שלמים ב' ימים ופי מבשל ביה שלמים האידנא הר מבשל ביה שלמים למחר וכולט משלמים שנשטחו ביום המחרת ופולט מה שבלע אתמול מן האחרונים, מנאל שאינו זא' לדי נותר ואס' לא לבשל חטאת יהא זכיר לבשל אחריו שלמים זו ביום ופולט את החטאת וכולט את השלמים (ובחים 18), הדינן עלך השוכר את הפועל וסליקא לה מסבת עבודה זרה

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

בם יומא. שצישל זה עוזד כוכבים היום אצל צישל זה אתמול כבר הפיג זה טעמו בלינת לילה ושוב כשפולטו בתצשיל אחר אינו אלא לפגם: **מאן ואילך** לישהרי. אף לכתחלה: **מגעילן**. לא

חשיב כליצון לליצון שורף את הכלי: ^א) **גבי קדשים** **השפור**

בת יומא דלאו נותן טעם לפגם הוא מכאן ואילך לישהרי *גזירה קדירה שאינה בת יומא משום קדירה בת יומא ואידך קדירה בת יומא נמי מפגם פגמה רמי ליה רב עמרם לרב ששת תנן השפורדין והאסכלא מלבנן באור ^ב) (והתני') גבי קדשים ^גבהשפור והאסכלא מגעילן ^דבחמין א"ל עמרם ברי מה ענין קדשים אצל גיעולי עובדי כוכבים הכא היתירא בלע התם איסורא בלע אמר ^הרבא סוף סוף כי קא פליט איסורא קא פליט אלא אמר ^ורבא מאי הגעלה נמי שטיפה ומריקה א"ל אביי מי דמי מריקה ושטיפה בצונן הגעלה בחמין ^זאלא אמר אביי יגיד עליו רעו תנא הכא ליבון והוא הדין להגעלה תנא התם הגעלה וה"ה לליבון א"ל רבא אי הכי לתנינהו לכולהו בחדא וליתני חדא באידך אחריתי ולימא יגיד עליו רעו אלא אמר רבא קדשים חיינו טעמיהו ^חכדרב נחמן אמר רבה בר אבוה דאמר כל יום ויום נעשה גיעול לחבירו תינח שלמים דכיון דלשני ימים מיתאכלי מקמי דניהוי נותר קא הוי גיעול אלא חטאת כיון דליום ולילה מיתאכלא כי מבשל בה האידנא חטאת הוי נותר כי הדר מבשל בה למחר או שלמים או חטאת קא פליט נותר דחטאת דהאידנא בחטאת ושלמים דלמחר אמרי לא צריכא דכי מבשל בה חטאת האידנא הדר מבשל בה האידנא שלמים דחטאת דלמחר ושלמים דאתמול בהדי הדדי קא שלים זמניהו והדר מבשל שלמים דלמחר א"ה הגעלה נמי לא ליבעי קשיא רב פפא אמר האי קריד האי לא קריד רב אשי אמר לעולם כדאמרן מעיקרא הכא היתירא בלע הכא איסורא בלע ודקא קשיא לך דבעידנא דקא פליט איסורא קא פליט בעידנא דקא פליט לא איתיה לאיסורא ביעיניה: ועד כמה מלבנן א"ר מני יעד שתשיר קליפתן וכיצד מגעילן א"ר הונא יורה קמנה בתוך יורה גדולה יורה גדולה מאי ת"ש דההוא דודא דהואי רי ב ^טעקביה ^יההדר ליה גרנפא

וחכ"א מריקה בחמין ושטיפה בצונן דהיינו בקדשים אצל בתרומה קאמר התם דליתא ויש מפרש הא דקאמר שטיפה ימירתא היינו שתי שטיפות בצונן ובתרומה ליתא דקגי בשטיפה אחת ולשון ימירתא אחת משמע כן ועל זה נהגו בשטיפת זון ככל הגעלות מיהו בקונטרס פירש שם שטיפה היא שטיפת זון ובתרומה ליתא כלל ולפיכך צריך טעם למנהג ^י:

עין משפטו ער. השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

בת יומא. פירש בקונטרס שצישל זה עוזד כוכבים היום אצל אס צישל זה אתמול כבר הופג טעמו בלינת לילה משמע לפירשו בלינת לילה פוגמת ולא צעינן מעת לעת וכן פר"ח בלינת לילה פוגמת כי לא היה דרך צימים קדמונים לבשל בלילה כדמשמע בפ"ק דזרכות (דף 3: ב) צומים שקצצו לקריאת שמע בזמן שכיבה בכהנים ועניים וכל אדם וזכר לדבר בלינת לילה ^א מיקרי עבזר נורה והוי דברים ק"ו אס אוכל שהוא צעין מעבזר נורתו בלילה כ"ש איסור הנבלע בקדירה ולישנא דבת יומא משמע שצישל זה היום מדלא קאמר לא אסרה אלא קדרה מעת לעת ודוקא שעמדה כל הלילה זלא צישול שאין ידוע מה גורם להפיג הטעם תחלת הלילה או סופו או כולו אצל מעת לעת לא צעינן והמחמיר תנא עליו בזרכה ויש לתמוה לדברי ר"ת שמציא זכר לדבר מעיבזר נורה דחפשוט ליה שסוף לילה גורם הפגם דהיינו עמוד השחר דמשוי ליה נותר להטעינו שריפה ובפ"ב דזכאים (דף 1ט: ג) קדוש ידים משמע דעמוד השחר חשיב לינה ושמא לכך אור"ת דלינה רחיה גמורה אלא זכר לדבר כדי שלא לפשוט זה משם ויש לדקדק דסוף לילה לבד אינו גורם אלא כולו מדהצריך הכתוב שצירה בכלי חרס מריקה ושטיפה בכלי נחשת אחרי צישול חטאת למי"ד ג"ט לפגם מותר ואמאי הלא מותר לבשל זו לכתחלה אחר עמוד השחר וה"ר צרוך כתב בספר התרומה שצריך לחקור שלא היה ציין אפילו מים חמין לבד בתוך מעת לעת דמים חשיבי כמו האיסור לפי שנעשו נבילה כיוון שלא היה צהן ס' לבטל פליטת הכלי דבדידיה משערינן וחזרו ונבלעו ודוקא בכלי של איסור אצל בכלי של היתר כגון בשר בכלי של חלב או איפכא אף על פי שהיו זו מים חמין בתוך מעת לעת איין לחוש ששרי הן היתר דלא אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבילה אלא דוקא באיסור ועוד דאיכא ג"ט בר ג"ט דאפי' לפי המפרש ^א גבי דגים שעלו בקערה אצל מתבשלו לא הכא איכא ג' נותני טעם של היתר הראשון שנבלע בכלי וממנו למים ומן המים חזר ונבלע בכלי:

מכאן ואידך אשהרי. הלכך דבר המבושל בכלי שאינו בן יומא מותר ויש לתת טעם מה ראו להחיר המאכל ולאסור הקדרה לפי שהקדרה היה זה איסור גמור תחלה אצל המאכל לא נבלע זו איסור מעולם והגעלת כלי בן יומא אין להגעיל אלא בס' דשמוניות הנפלט בחמין טעם לשבח הוא דלא שרינן לעיל בפרק ב' (דף 18:) חמין של עובדי כוכבים אלא משום דסתם כליהם אינן בני יומא אצל כשמגעילין כלי חמץ בערב הפסח בד' שעות דשעת היתר היא יכול להגעיל אפילו כלי בן יומא בפחות מס' דהוי בר ג"ט בר ג"ט של היתר החמץ בקערה וממנו למים ומן המים חזר ונבלע בקערה ועדיין הכל היתר ועוד כי יותר מתקלקל טעם חמץ בכלי שאין ראו לאכילה ממה שמתקלקל טעם בשר בדגים שנתבשלו אחריו לפי שהדגים ראין לאכילה והבשר נותן צהן טעם לשבח ומה שנהגו לעשות לתת כלי המוגעל במים לזונין מיד אחר הגעלה אין לידע למה נהגו כן דאין לומר משום דתנן בפרק דס חטאת (זכאים דף 15.)

היה שם ימירתא אחת ולשון ימירתא אחת משמע כן ועל זה נהגו בשטיפת זון ככל הגעלות מיהו בקונטרס פירש שם שטיפה היא שטיפת זון ובתרומה ליתא כלל ולפיכך צריך טעם למנהג ^י:

הסכין

קבג א מיי' פיו"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה ב סמג לאאין קמ טוש"ע י"ד ס"י קבב סעיף 3:
קבד ב מיי' פ"ח מהל' מעשה הקרבנות הלכה יב:
קבג ג מיי' פיו"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה ג סמג לאאין קמח טוש"ע י"ד ס"י קבא סעיף ג טוש"ע א"ח ס"י תנא סעיף ד וע"ש:
קבד ד מיי' שם הלכה ד סמג שם טוש"ע א"ח ס"י תנא סעיף ה:
קבד ה מיי' שם ויפ"ה מהלכות חמץ ומצה ה' כון סמג שם טוש"ע א"ח ס"י תנב סעיף ו [וברכ אלפס עוד בפסחים פ"ב דף קל"ז: